

19/09/2022

Приступна беседа Епископа шабачког г. Јеротеја

Заметак мој видеше очи Твоје, у књизи је Твојој све то записано, и дани забележени, кад их још није било ниједног.

Како су ми недокучиве помисли Твоје, Боже! Како им је велик број!

Ти си око мене, и све путеве моје видиш.

Пре више од двадесет година, вођен љубављу према монашком животу, преко манастира Савине код Херцег Новог дошао сам у питому и равну Бачку, у манастир Ковиљ код Новог Сада. Ту сам, као сабрат Светоархангелске монашке обитељи у посту, молитви и покајању проживео најлепше године свога живота. Нисам ни сањао да ћу једнога дана напустити ту оазу духовног мира, радости и живота преизобилног. Али, промислом Бога који све путеве

моје види, како поје псалмопевац Давид, и вољом саборских отаца наше Српске Православне Цркве изабран сам за Епископа славне Епархије шабачке и ево, после толиких година, враћам се у свој родни крај, у моју Мачву, сада у новој служби и звању, да служим својој Цркви и своме српском роду.

А да је Епархија шабачка позната и славна, казује нам њена историја као и историја многих знаменитих личности које су седеле на њеном трону попут Михаила Јовановића, потоњег Митрополита београдског и оца „нове богословске науке и литературе српске“ и Димитрија Павловића, првог Патријарха обновљене Српске Патријаршије. Овај низ наставља се са ученим др Симеоном Станковићем, знаменитим професором Православног богословског факултета у Београду и великим црквеним градитељем, па све до мог блаженопочившег претходника, свима нама драгог и поштованог, Епископа Лаврентија који је као пастир добри, на трону Епархије шабачке столовао преко тридесет година. Сви поменути, као и други епископи шабачки које нисам поменуо, оставили су дубок траг у животу ове свештене епископије.

Са страхом и осећањем најдубље недостојности стојим сада на трону својих великих и светих претходника исповедајући пред живим Богом, пуноћом Цркве и свима вама оци, браћо и сестре, своју духовну немоћ и слабост али и чврсту веру у свемогућег Бога и Његову свесавршену благодат која свагда немоћи исцељује и недостатке допуњује. Свестан сам тежине Епископског крста који данас узимам на своја плећа, али верујем и знам да ћу имати подршку у вама, моја паство, да лакше носим тај крст, укрепљен силом Христа који нам моћ даје. Зато данас са радошћу долазим у Шабац, не као властодршци овога света да вам подарим, него да подражавам самога Спаситеља који није дошао да му служе него да служи. Долазим са жељом да служим свима, да непрестано приносим себе другима на дар, да никада не тражим своје, него да увек, Христа ради, делама за добробит ближњег.

Као Епископу Цркве Божје првенствени ми је задатак да поверени ми народ Божји сабирам у једно на Божанственој Литургији која одсликава и оприсутњује Царство Божје овде на земљи. Без свете Литургије, драга браћо и сестре, нема Цркве, нема спасења. Света Литургија је центар нашег живота. У Њој свако има своје место и своју службу – Епископ, свештеник, ђакон или лаик. То место и ту службу имаћемо и у Царству Небеском, у Рају, у вечности. Рај је, уствари, по Светим Оцима, вечна света Литургија, у којој ћемо се, како певамо на Пасху, још присније причешћивати самим Христом. Зато, када се након службе у храму, вратимо назад у свет, у свакодневни

живот, треба увек да се сећамо да је наше (истинско) живљење на небесима, а не овде на земљи, и да то живљење, тај живот, увек предокушавамо, антиципирамо када се сабирамо на светој Литургији. Ми смо само пролазници у овоме свету, пролазници који очекују Други долазак Христов, с којим ће то дуго ишчекивано Царство Божје доћи у свој својој слави и пуноћи. Ово литургијско искуство многе године сам делио са својом сабраћом у ковиљском општежићу. Сада, као Епископ шабачки, настојаћу да ми оно буде темељ на коме ћу да градим моју пастирску и духовну делатност у којој ће света богослужења, а пре свега света Литургија, имати централно место.

У својој пастирској и духовној делатности у Епархији посебну пажњу посветићу светотајинском животу. Мој главни труд биће у томе да кроз Свете Тајне, нарочито кроз Свету Тајну Причешћа, учрковљујем верни народ, да га дубље уграђујем у Тело Христово које је Црква. Христос је рекао: Ако не једете Тело Сина Човечијег и не пијете Крви Његове, немате живота у себи. Као што тело без хране и воде не може дуго да живи, већ слаби и умире, тако и хришћанин, уколико не једе Тело Христово и не пије Крв Његову, слаби и на крају духовно умире. Зато је неопходно, драга браћо свештеници, да причешћујемо своје вернике Телом и Крвљу Христовом, да их хранимо истинским јелом и истинским пићем које им даје живот вечни, да би они узрастали и напредовали у духовном животу и дубље се узиђивали у своју литургијску заједницу, у Цркву. На свом духовном путу, ка мери раста пуноће Христове, они падају и устају, и ту свештеник свакоме који падне помаже, преко Свете Тајне Исповести, да се помири са Богом, да поново устане и ходи. Тако се хришћански пут ка Царству Божјем открива као пут покајања на коме се, попут Јевреја који су путовали кроз Синајску пустињу ка обећаној земљи, хранимо не пропадљивом маном, већ хлебом живота – Светим Причешћем.

Осим бриге за светотајински живот, стараћу се још и о црквеном етосу који Епископско исповедање вере формулише као богоугодно хришћанско црквено живљење, делање и понашање, сагласно апостолским предањима и смислу јеванђелског божанског учења. Овај добар поредак нарави, како се каже у истом исповедању, трудићу се да и сам преносим другима поучавајући сав свештени клир и изабрани Божји народ, поверен ми на духовно пастирствовање, имајући, притом, увек у виду стару латинску изреку *docendo discimus* то јест да поучавајући друге и сами се учимо. Данас, када долазимо у сусрет са другим етосима, са другим системима вредности, који су супротни од наших, важност преношења црквеног етоса и поучавања верног народа истом, од стране Епископа, посебно добија на важности.

Епископ је, у Цркви Божјој, постављен да буде Архипастир своме духовном стаду и, као највећем ауторитету по питањима вере и морала, њему је поверено да поучава своју паству, свештенство и верни народ, да буде путовођа слепима, светлост онима у тами, васпитач неразумнима, учитељ младима, док је паства позвана да га слуша и следи. Он је, по речима Јеванђеља, пастир добри јер улази на врата у тор овчији, као икона Христа Бога, и овце глас његов слушају. Свој ауторитет Епископ не црпи из људске мудрости и знања, већ му је он дат као духовно помазање, кроз Апостолско прејемство, од самога Христа који је рекао својим Апостолима: Идите, дакле, и научите све народе учећи их да држе све што сам вам заповедио. Стога су речи, којима Епископ поучава своје верне, у ствари, речи живота вечнога које им он дарује, да живот имају и да га имају у изобиљу, а верни су позвани да те речи слушају и творе. На овај начин, драга браћо и сестре, функционише Црква Божија, на овај начин треба да се суочавамо са свим духовним изазовима и тешкоћама, увек преко Епископа, на врата, кроз Христа, и другог пута нема јер, по речима Јеванђеља, ко не улази на врата у тор овчији него прелази на другом месту, он је лопов и разбојник, а лопов не долази за друго него да украде и закоље и упропасти.

Као Архипастир Епархије шабачке чуваћу и чврсто одржавати црквени мир и јединство, а мир је, као што сте Ви једном рекли, Ваша Светости, претпоставка јединства у љубави и начин да се превазиђу погубне силе раскола и раздора, сукоба и мржње. У данашње време, када су ратови, расколи и сукоби, нажалост, стварност у којој живимо, императив мира постаје још важнији. Зато је неопходно, драги мој верни народе из Мачве, Поцерине, Јадра, Рађевине, Азбуковице и Посавотамнаве, да се сви молимо Богу за мир у свету. Али, да би дошао мир Божји, потребно је прво да ми сами превазиђемо своје међусобне сукобе и размирице, како каже Свети апостол Павле – да сви исто говорите, да међу вама не буде раздора, да будете утврђени у истој речи и истој мисли – и ако, по речима истог Апостола, будемо тако чинили, Бог љубави и мира биће с нама. Ово све, често, није у складу са суровом реалношћу савременог друштва, у коме најчешће влада девиза *homo homini lupus est*, то јест човек је човеку вук, што се нарочито огледа у модерној политици, неретко, испуњеној неправдама и тежњама за остварењем искључиво личних интереса.

Црква је, пак, саборни организам, Сабор Светих, небоземна заједница свих и свега која све у себе позива и укључује, ништа и никога унапред не одбацујући због било каквог земаљског, обичног људског критеријума. Црква је позвана да сабира, да обједињује и спаја, и да служи миру и јединству.

Зато ми, браћо свештеници, којима је поверен овај народ Божји, не треба ни за тренутак да парцијалне интересе, група или странака у њиховој борби за моћ и утицај, претпоставимо саборном и обједињујућем интересу Цркве и целине верног јој народа. Таквом политиком, ни епископ ни свештенство у овој епископији се неће бавити. Брига, пак, за заједницу, за јавно добро, за општи заједнички живот у благостању, али и у врлини, јесте наша одговорност.

Ваша Светости, Вама и свим члановима Светог Архијерејског Сабора из дубине срца благодарим што сте мојој смерности поверили архипастирски штап и омогућили јој да руководи Црквом народа Божјег Шабачке епархије.

Ваша Светости, захваљујем Вам за очинску љубав и родитељско старање које сте уложили у моје духовно изграђивање и раст у вери апостолској. И убудуће уздајући се у Вашу мудрост, молитве и подршку, смело и са љубављу ступам на послушање које ми данас преко Вас Светосавска Црква поверава. Посебну благодарност изражавам незаобилазном сведоку Јеванђељске вере и архипастору љубави Божје, Епископу бачком г. Иринеју, чији је пример целоживотног неодступног следовања Светим Оцима и моје правило вере. Својој драгој братији свештене обитељи ковиљске, благодарим на љубави којој су ме рађали за Царство непоколебиво и поручујем: Ви заувек остајете у мом срцу и мојим смерним молитвама. Дубоку благодарност изражавам Митрополиту запорошком г. Луки, који нам доласком из страдалне Украјинске Православне Цркве сведочи да нас ништа не може одвојити од љубави Христове. Захваљујем од срца Блажењејшем Архиепископу Јовану, Високопреосвећеном Митрополиту Пимену и Преосвећеном Владици Марку што неодступно сведоче и чувају предањску веру у народу братске Северне Македоније и што су данас са нама. Драгом мом пријатељу Прокопију, архимандриту древне и страдалне Патријаршије Антиохијске, где по први пут ученици Господњи бише названи хришћанима, захваљујем на искреној и братској љубави у Христу. Браћи и сестрама вероучитељима из Архиепископије београдско-карловачке благодарим на љубави и поверењу коју су ми пружили као председнику Катихетског одбора. Лепо је било радити са вама. Благодаран сам Господу и радостан што су овде сад са нама моја мајка Љубица и мој брат Немања са својом породицом. Верујем и да је

мој блаженопочивши отац Јован данас на небесима посебно радостан и да се осмехује мом повратку у завичај. Захваљујем се Преузвишеном господину Надбискупу Станиславу Хочевару и велечасном жупнику Антону Крагулу који су својим прусуством посведочили љубав према народу Божјем Епархије шабачке. Благодарим уваженом ефендији Мехмеду Алији Велију који је својим доласком и прусуством показао љубав према православним верницима наше Епархије. Захваљујем представницима државних власти, носиоцима друштвених, просветних и културних установа са којима ћу, ако Бог да, сарађивати у годинама које су пред нама. Захваљујем се и свима вама, драги пријатељи, који сте учествовали у Евхаристији и волим да ме подржите у архипастирском раду. Да Бог да да се сви нађемо у Царству Његовом сада и увек и у векове векова. Амин!

На послетку, благодарим ковиљском братству, али и онима који нису са нама данас физички, али су у Духу са нама, са којим сам духовно узрастао, као и свима вама овде данас присутнима.

spc.rs